

Plan de management pentru administrarea Departamentului de Istoria și Teoria Artei.
Facultatea de Istoria și Teoria Artei, Universitatea Națională de Arte din București

2016-2019

Ada Hajdu, asistent universitar dr.

Planul meu de management pentru administrarea Departamentului de Istoria și Teoria Artei pornește de la premisa că, în cadrul Universității Naționale de Arte din București, departamentul nostru este cel mai în măsură să asigure obiectivele de dezvoltare a cercetării și de internaționalizare pe care și le propune prin proiectul managerial al Rectorului, asigurând totodată obiectivele legate de eficacitatea educațională și sprijinind strategia financiară elaborată prin același proiect.

A. Obiective strategice pentru perioada 2016-2019

1. Creșterea vizibilității și consolidarea prestigiului Departamentului, atât pe plan național cât și pe plan internațional
2. Consolidarea activității de cercetare în cadrul Departamentului
3. Optimizarea planurilor de învățământ
4. Dezvoltarea unei noi rute în cadrul programului de masterat, care să asigure formarea de muzeografi și curatori
5. Consolidarea și diversificarea cooperării cu departamente similare din universități românești și europene, atât în ceea ce privește activitatea de cercetare, cât și în ceea ce privește activitatea didactică
6. Întreprinderea unor acțiuni care să contribuie la creșterea resurselor financiare ale Departamentului

B. Obiective specifice pentru perioada 2016-2019

Pentru atingerea obiectivelor strategice menționate mai sus, propun următoarele obiective specifice:

a) Obiective specifice pentru activitatea didactică

1. *Creșterea vizibilității și consolidarea prestigiului Departamentului, atât pe plan național cât și pe plan internațional.* Departamentul nostru poate contribui în mod relevant la politica de internaționalizare a Universității, deoarece toți titularii pot preda în cel puțin două limbi de circulație internațională. De asemenea, publicațiile și activitatea lor de curatoriat îi recomandă ca specialiști care ar putea atrage studenți din Centrul și Sud-Estul Europei sau studenți interesați de arta central și sud-est europeană. Creșterea vizibilității și consolidarea prestigiului Departamentului sunt cu atât mai necesare cu cât în acest moment există în România alte cinci departamente care oferă studii de istoria artei (unul la Universitatea din București, unul la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, unul la Universitatea de Artă și Design din Cluj, unul la Universitatea de Arte "George Enescu" din Iași și unul la Universitatea de Vest din Timișoara). Chiar dacă, cu excepția departamentului

din Universitatea Babeș-Bolyai, aceste secții de istoria artei sunt noi și nu oferă toate tipurile de cursuri și deci de posibile specializări pe care le oferă Departamentul nostru, ele constituie totuși o concurență.

Consider că acest obiectiv poate fi realizat prin următoarele măsuri:

- Atragerea de studenți străini, inițial prin programul Erasmus, prin propunerea de cursuri predate în limba engleză care se pot activa la nevoie (și care ar putea atrage studenți din regiune sau studenți interesați de arta din regiune).
 - Creșterea vizibilității activităților studenților și a rezultatelor cercetărilor lor, prin publicații on line (volumele conferințelor studențești și site-ul proiectului *Arhiva prof. Vasile Drăguț*; publicarea rezumatelor lucrărilor de licență și de disertație pe site-ul Universității) și prin promovarea activităților lor de curatoriat (pe site-ul Universității și pe pagina de Facebook a Departamentului). Această măsură este cu atât mai necesară cu cât studenții de la departamente similare din alte universități din România beneficiază de posibilitatea de a publica în reviste studențești academice și în volume colective, ceea ce le îmbunătățește CV-ul și le oferă șanse suplimentare în a câștiga burse și granturi de cercetare (de exemplu seria de volume colective cu studii bazate pe lucrările de licență și de disertație editată de Departamentul de Istoria Artei al Universității din București).
 - Promovarea unei imagini distincte a Departamentului nostru, și anume faptul că oferim cursuri de teoria artei și de curatoriat, prin intermediul unui site al facultății actualizat și al Zilelor porților deschise la ITA (organizate de colega mea, Ioana Măgureanu).
2. *Consolidarea activității de cercetare în cadrul departamentului:*
- Implicarea studenților în activitățile de cercetare desfășurate în cadrul Departamentului și implicarea doctoranzilor în activități de predare.
3. *Optimizarea planurilor de învățământ:*
- Ajustarea planurilor de învățământ ale programului de licență, împreună cu toți membrii Departamentului și ținând cont și de sugestiile și solicitările studenților, în vederea unei mai bune adecvări a competențelor studenților cu cerințele de pe piața muncii și a unei mai bune repartizări a numărului de ore de curs și de muncă individuală pe anii de studiu.
 - Armonizarea numărului de credite aferente fiecărui curs cu numărul de ore de predare și de muncă individuală.
4. *Dezvoltarea unei noi rute în cadrul programului de masterat, care să asigure formarea de muzeografi și curatori:*
- Diversificarea ofertei educaționale la nivel de masterat pentru a veni în întâmpinarea recente inițiative a Ministerului Culturii ca muzeografia să fi absolvit studii masterale în domeniu.
5. *Consolidarea și diversificarea cooperării cu departamente similare din universități românești și europene, atât în ceea ce privește activitatea de cercetare, cât și în ceea ce privește activitatea didactică:*
- Invitarea unor studenți de la alte facultăți la conferința anuală a studenților ITA (*ITA Mix*, organizată de colega mea Irina Cărăbaș) și încurajarea și sprijinirea studenților ITA de a participa la conferințe organizate de alte facultăți.
 - Promovarea mobilității internaționale a studenților prin încurajarea participării lor la programul Erasmus și inițierea de noi contacte cu universități din străinătate la care există programe de studiu similare cu

predare în limbi de circulație internațională. Continuarea organizării excursiilor de studiu la Roma, la Accademia di Romania și organizarea unor excursii de studiu în Germania (LMU München și JLU Giessen) cu finanțare DAAD.

6. *Întreprinderea unor acțiuni care să contribuie la creșterea resurselor financiare ale Departamentului.*

- Conform ultimului raport despre starea învățământului universitar din România, publicat de Ministerul Educației și Cercetării Științifice în 2015, rata de părăsire timpurie a sistemului de învățământ universitar este impresionantă, durata medie de frecventare fiind de doar 1,2 ani în 2014. Pe lângă faptul că această rată de părăsire îngrijorătoare indică probleme majore în ceea ce privește calitatea învățământului, ea afectează universitățile și din punct de vedere financiar, în condițiile în care finanțarea de bază se acordă în funcție de numărul de studenți. Durata medie de frecventare în Departamentul de Istoria și Teoria Artei este mai mare decât media națională, iar procentul de susținere a lucrărilor de licență a crescut în ultimii 3 ani de la 25% din studenții înmatriculați în anul III în 2013 la 66% în 2015 (având loc mai mult decât o dublare a numărului de studenți care au susținut și promovat examenul de licență), însă abandonul constituie totuși o problemă. Scăderea procentului de abandon ar contribui, deci, la redresarea deficitului financiar al Departamentului și consider că este posibilă prin următoarele măsuri:
 - Informarea corectă a posibililor viitori studenți prin actualizarea site-ului facultății, care să ofere o imagine cât mai clară a ceea ce Departamentul nostru poate oferi (conform unui studiu din 2014 al Alianței Naționale a Organizațiilor Studentești din România, 41% dintre studenții din România care abandonează o fac pentru că după începerea studiilor își dau seama că au făcut o alegere greșită – informarea corectă ar contribui la sprijinirea viitorilor studenți în alegerea facultății pe care vor să o urmeze).
 - Stabilirea de parteneriate cu galerii private sau cu alte organizații private care activează în domeniul cultural și care ar putea oferi stagii de internship plătite sau posturi part-time pentru studenți (studiul menționat mai sus indică faptul că 35% dintre studenți abandonează facultatea fiindcă sunt nevoiți să se angajeze; mulți dintre studenții Departamentului nostru se angajează încă din anul I și, din cauza lipsei consilierii și a unei cunoașteri superficiale a posibilităților de angajare part-time, aleg locuri de muncă ce îi solicită foarte mult și care nu au nicio legătură cu o viitoare carieră în domeniu – este necesară și colaborarea cu Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră din cadrul Universității; de asemenea, Centrul de Excelență în Studiul Imaginii al Universității din București, care oferă un program de masterat comparabil cu cel al Departamentului nostru, oferă deja stagii de internship plătite).
 - Implicarea reală a studenților în decizii referitoare la activitatea didactică, începând cu planificarea acestei activități (ținând cont, de exemplu, de solicitările acestora de a avea mai multe seminarii asociate cursurilor din anul I și de a avea mai multe activități practice, incluse în curriculum sau în afara ei).

- Armonizarea cerințelor și exigențelor cadrelor didactice, nu în sensul diminuării acestora, ci în sensul unei mai mari coerențe în cadrul Departamentului și a distribuirii mai eficiente a muncii individuale pe care o presupun cursurile și a tipurilor de verificare și examinare a studenților.
- Discutarea periodică în ședințe cu toți membrii catedrei a tuturor formelor de feedback din partea studenților și a posibilităților de redresare a posibilelor deficiențe pe care feedback-ul le-ar sugera. De asemenea, evaluarea eficacității eventualelor măsuri luate ca urmare a analizei feedback-ului din partea studenților.
- Creșterea numărului de elevi de liceu care ar putea fi interesați de Departamentul nostru prin următoarele măsuri:
 - Prelegeri de prezentare a Departamentului la liceele teoretice care au clase de istorie-științe sociale, dar care nu au cursuri opționale de istoria artei (în ultimii ani asistăm la scăderea numărului de studenți care provin din alte licee decât cele de arte). Acest lucru este cu atât mai necesar în condițiile în care elevii acestor licee se îndreaptă cu precădere către Universitatea din București atunci când se informează cu privire la alegerea unei facultăți, iar Universitatea din București oferă un Departament de Istoria Artei cu 50 de locuri bugetate și 25 de locuri cu taxă.
 - Organizarea unei sesiuni de admitere la ciclul de licență în luna iulie, pe lângă cea din septembrie, pentru a intra într-o concurență reală cu Departamentul de Istoria Artei din cadrul Universității din București (admiterea la Departamentul de Istoria Artei al Universității din București are loc în luna iulie; la acest lucru se adaugă numărul mare de locuri bugetate disponibile și imposibilitatea elevilor de liceu de a se informa în mod corect asupra Departamentului nostru și de a face o comparație între cele două departamente; în acest context, este plauzibil ca departamentul din cadrul Universității din București să reprezinte, cel puțin pentru o parte dintre posibiii candidați, alegerea cea mai la îndemână).

b. Obiective pentru activitatea de cercetare

1. *Creșterea vizibilității și consolidarea prestigiului Departamentului, atât pe plan național cât și pe plan internațional:* Promovarea activității de cercetare a membrilor Departamentului prin încurajarea participării membrilor titulari și asociați ai Departamentului la conferințe naționale și internaționale. Organizarea unor astfel de conferințe și publicarea lor, finanțate (cel puțin parțial) printr-o taxă de participare. Volumele colective rezultate în urma conferințelor, publicate la Editura UNArte, ar spori și prestigiul acestei edituri.
2. *Consolidarea activității de cercetare în cadrul Departamentului:* Asocierea proiectelor de cercetare individuale și a celor desfășurate împreună cu studenții unui centru de cercetare al Departamentului, care poate fi ulterior acreditat, ceea ce ar permite candidarea la granturi de cercetare.
3. *Optimizarea planurilor de învățământ:* Asocierea studenților unor activități de cercetare și curatoriat, de exemplu prin coordonarea unor lucrări de licență și de disertație sau prin organizarea unor stagii de practică ce pot fi relaționate cu un plan de cercetare coerent (în măsura în care interesele lor o permit) ar conduce la

creșterea gradului de aplicabilitate practică al cursurilor, ar contribui la ridicarea numărului de lucrări de licență și de disertație susținute și ar contura mai eficient o identitate distinctă a Departamentului.

4. *Dezvoltarea unei noi rute în cadrul programului de masterat, care să asigure formarea de muzeografi și curatori:* Activitățile de cercetare și curatoriat desfășurate până acum de titularii Departamentului îi recomandă ca fiind în măsură să dezvolte o rută de muzeologie și curatoriat, în colaborare cu Departamentul de Conservare și Restaurare a Operei de Artă și cu Departamentul Pentru Pregătirea Personalului Didactic, asociind un număr minim de cadre didactice invitate. Din păcate, doi dintre titularii pe care CV-ul i-ar recomanda pentru dezvoltarea unor cursuri în cadrul acestei rute nu pot preda la nivel de masterat, fiind încă asistenți universitari. Departamentul ar avea nevoie deci de două posturi de lector, cu atât mai mult cu cât normele didactice ale acestor asistenți includ un număr mare de cursuri (predate atât studenților de la Departamentul de Istoria și Teoria Artei cât și celor de la Facultățile de Arte Plastice și Arte Decorative și Design), iar propunerea de regulament de întocmire a statelor de funcții, care ar urma să se aplice în Universitate, menționează că în normele asistenților pot fi incluse două ore de curs pe săptămână. De asemenea, invitarea unor cadre didactice asociate ar fi dificilă, fiindcă în acest moment posturile vacante sunt ocupate cu orele predate de foștii titulari ai catedrei care fac parte din Departamentul de Studii Doctorale și cu noile cursuri în limba engleză predate studenților veniți prin programul Erasmus, în condițiile în care normele titularilor au încărcătură maximă iar raportul dintre numărul de titulari și numărul de profesori asociați este cel indicat de criteriile ARACIS. Aceste două posturi de lector ar reechilibra raportul dintre numărul de profesori/conferențieri și numărul de asistenți/lectori din cadrul catedrei, în concordanță cu criteriile ARACIS. Chiar dacă planurile de învățământ ar putea fi reorganizare, adunând numărul minim de ore de curs și seminar pe care ARACIS le recomanda pentru ciclul de licență și pentru cel de master și împărțind acest total la 16 ore, cât reprezintă încărcătura maximă a unei norme didactice, Departamentul nostru are nevoie de 9,6 posturi didactice. Ținând cont ca în prezent statul nostru de funcțiuni cuprinde 10 posturi didactice, o viitoare dezvoltare a Departamentului va fi imposibilă fără scoaterea la concurs a (cel puțin) unui post de asistent, care să asigure predarea unora dintre seminarii, făcând loc în normele didactice ale titularilor actuali pentru noi cursuri la programul de masterat sau pentru cursuri în limbi străine (în măsura în care acestea s-ar activa).
5. *Consolidarea și diversificarea cooperării cu Departamente similare din universități românești și europene, atât în ceea ce privește activitatea de cercetare, cât și în ceea ce privește activitatea didactică:* Participarea membrilor catedrei la mobilitățile Erasmus ar constitui un punct de pornire pentru posibile colaborări cu departamente similare din străinătate.
6. *Întreprinderea unor acțiuni care să contribuie la creșterea resurselor financiare ale Departamentului:* Implicarea în activități de diseminare a cercetării (participări la conferințe naționale și internaționale, publicații) care să mențină sau să sporească indicii scientometrici contribuie nu numai la creșterea șanselor membrilor Departamentului de a obține granturi de cercetare, dar și la sporirea acestor indici la nivelul Universității, ceea ce crește șansele acestora de a accesa fondurile suplimentare acordate de Ministerul Educației și Cercetării Științifice și în cadrul cărora impactul activităților de cercetare constituie un criteriu important.